

نظرات استدلالی شورای نگهبان

عنوان

لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مؤسسه منطقه‌ای
استانداردسازی، ارزیابی انطباق، تأیید صلاحیت و اندازه‌شناسی
(ریسکام)

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۰۵۹

تاریخ: ۱۳۹۳/۴/۲۵

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

نظرات استدلالی شورای نگهبان

لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مؤسسه منطقه‌ای
استانداردسازی، ارزیابی انطباق، تأیید صلاحیت و اندازه‌شناسی
(ریسکام)

تدوین، تنقیح و استخراج:

محمد بزرگر خسروی

بازبینی و نظارت علمی:

محمد هادی توکل‌پور

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۰۵۹

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۴/۲۵

پژوهشکده شورای نگهبان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مؤسسه منطقه‌ای استانداردسازی، ارزیابی انطباق، تأیید صلاحیت و اندازه‌شناسی (ریسکام)

فهرست مطالب

مقدمه	۲
عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مؤسسه منطقه‌ای استانداردسازی، ارزیابی انطباق، تأیید صلاحیت و اندازه‌شناسی (ریسکام)	۳
مرحله اول	۳
نظر (مرحله اول) شورای نگهبان	۴
مرحله دوم	۵
نظر (نهایی) شورای نگهبان	۵

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی به وسیله شورای نگهبان از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌های دولتی را به دولت واگذار کند که در این صورت اساسنامه‌های مصوب دولت می‌بایست به لحاظ انطباق با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌های دولتی و استفساریه‌ها در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و نظر نهایی شورا ابلاغ می‌گردد. با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت اعلام مبانی و استدلالات شورای نگهبان، گروه تدوین پژوهشکده شورای نگهبان، با همکاری اداره تدوین دفتر امور حقوقی شورای نگهبان، اقدام به استخراج استدلالات و مبانی نظری آراء این شورا نموده است. کارشناسان این پژوهشکده، با مطالعه دقیق متن مذاکرات شورای نگهبان - که از سوی معاونت اجرایی ضبط و پیاده‌سازی می‌شود - استدلالات و ظرایف مورد نظر اعضا را استخراج نموده، و با حفظ اصالت، آنها را در قالب یک متن علمی به جامعه حقوقی کشور ارائه می‌نمایند. یقیناً انتشار مبانی اظهارنظرهای شورای نگهبان، موجب آشنایی هرچه بیشتر جامعه علمی و نهادهای تقنینی و اجرایی کشور با فعالیت‌های این شورای حساس و تأثیرگذار شده و همچنین می‌تواند به عنوان متون درسی و پژوهشی در محافل دانشگاهی و حوزوی مورد استفاده قرار گیرد.

عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مؤسسه منطقه‌ای استانداردسازی، ارزیابی انطباق، تأیید صلاحیت و اندازه‌شناسی (ریسکام)

مرحله اول

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۱/۱/۲۳

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۱/۲/۱۳

ماده واحده- به دولت اجازه داده می‌شود در مؤسسه منطقه‌ای استانداردسازی، ارزیابی انطباق، تأیید صلاحیت و اندازه‌شناسی (ریسکام) به شرح اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط، اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرائی طرف عضویت بر عهده دولت است.

تبصره- ماده (۱۴) اساسنامه مؤسسه (ریسکام) پس از تصویب مقررات مربوط به حل و فصل اختلافات بر اساس اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران لازم الاجراء است.

بسم الله الرحمن الرحيم

اساسنامه مؤسسه منطقه‌ای استانداردسازی، ارزیابی انطباق،

تأیید صلاحیت و اندازه‌شناسی (ریسکام)

ماده ۲- مقر و جایگاه قانونی

مقر مؤسسه در تهران، جمهوری اسلامی ایران خواهد بود. ریسکام به صورت مستقل عمل می‌نماید اما به اکو، به عنوان یکی از مؤسسات منطقه‌ای آن وابسته خواهد بود.

مؤسسه، امور جاری خود را مطابق با مفاد این اساسنامه انجام خواهد داد؛ همچنین آیین کار و مقررات اداری، مالی و کارگزینی کارکنان براساس این اساسنامه تدوین خواهد شد. مؤسسه در قلمرو هر یک از کشورهای عضو واجد صلاحیت‌ها، مزیت‌ها و مصونیت‌های قانونی می‌باشد که برای انجام وظایف و تحقق

اهداف آن به موجب شرایط مصرح در «موافقتنامه وضعیت حقوقی ریسکام نمایندگان کشورهای عضو و کارکنان بین‌المللی» که به تصویب شورای عمومی خواهد رسید، ضروری می‌باشد.

الف- دیدگاه مغایرت

- بر اساس ذیل این ماده، مؤسسه در قلمرو هر یک از کشورهای عضو، واجد صلاحیت‌ها، مزیت‌ها و مصونیت‌های قانونی است که به تصویب شورای عمومی آن مؤسسه خواهد رسید. از این رو بر اساس این ماده، صلاحیت‌ها، مزیت‌ها و مصونیت‌های قانونی به شورای عمومی واگذار شده است. از آنجا که ممکن است تصویب این صلاحیت‌ها و مزیت‌ها بر خلاف شرع و قانون اساسی باشد، اطلاق واگذاری آن به این شورا، مغایر شرع و اصل ۷۷ قانون اساسی است که موافقتنامه‌های بین‌المللی را نیازمند تصویب مجلس شورای اسلامی می‌داند.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ج- دیدگاه ابهام

- نظری ابراز نشد.

د- تصمیم شورا

- اطلاق ماده (۲)، مغایر با اصل ۷۷ قانون اساسی شناخته شد.

نظر (مرحله اول) شورای نگهبان^۱

- اطلاق ماده ۲ در خصوص واگذاری صلاحیت‌ها، مزیت‌ها و مصونیت‌های قانونی به شورای عمومی، بدون تصویب مجلس شورای اسلامی، مغایر اصل ۷۷ قانون اساسی شناخته شد.

^۱ مندرج در نامه شماره ۹۱/۳۰/۴۶۶۱۳ مورخ ۱۳۹۱/۲/۱۴ شورای نگهبان، خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی.

مرحله دوم

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی : ۱۳۹۱/۴/۱۴

تاریخ بررسی در شورای نگهبان : ۱۳۹۱/۴/۲۸

ماده واحده- به دولت اجازه داده می‌شود در مؤسسه منطقه‌ای استاندارسازی، ارزیابی انطباق، تأیید صلاحیت و اندازه‌شناسی (ریسکام) به شرح اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط، اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرائی طرف عضویت برعهده دولت است.

تبصره- رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اجرای ماده (۲) اساسنامه الزامی است و ماده (۱۴) اساسنامه پس از تصویب مقررات مربوط به حل و فصل اختلافات بر اساس اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران لازم الاجراء است.

...

الف - دیدگاه مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ب - دیدگاه عدم مغایرت

- با توجه به اصلاح تبصره این ماده و مقید شدن مفاد ماده (۲) این اساسنامه به تصویب مجلس شورای اسلامی، ایراد شورای نگهبان در این خصوص مرتفع شده است و ماده مزبور با ایرادی مواجه نیست.

ج - دیدگاه ابهام

- نظری ابراز نشد.

د - تصمیم شورا

- ماده مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

نظر (نهایی) شورای نگهبان^۱

مصوبه مزبور با توجه به اصلاحات به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

۱. مندرج در نامه شماره ۹۱/۳۰/۴۷۴۱۱ مورخ ۱۳۹۱/۴/۲۸ شورای نگهبان، خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی.

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم نگهبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود
را ایضا و تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزرگساده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد
قرنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir